

Vastaus kirjalliseen kysymykseen yhdenvertaisesta oikeudesta palliatiiviseen hoitoon ja saattohoitoon

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Sari Sarkomaan /kok ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 529/2022 vp:

Mihin toimiin hallitus ryhtyy, jotta hyvä ja osaava palliatiivinen hoito sekä saattohoito turvataan lainsäädännöllä?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Elämän loppuvaiheen asiantuntijatyöryhmän ehdotukset liittyvät esimerkiksi asiakkaan ja potilaan itsemääräämisoikeuden tukemiseen elämän loppuvaiheessa sekä palliatiivisen hoidon ja saattohoidon järjestämisvelvollisuuteen. Sairausvakuutuslakia koskevassa ehdotuksessa esitetään erityisrahan saamisen perusteeksi osallistumista vakavasti sairaan läheisen saattohoitoon.

Sosiaali- ja terveysministeriössä on keväällä 2022 arvioitu ehdotuksia, niiden edellyttämää jatkovalmistelua ja säädösvalmisteluyhteyksiä, joissa tarvittavia muutoksia voitaisiin ehdottaa toteutettavaksi. Keskeistä näissä on yhteys muuhun asiakkaan ja potilaan oikeuksiin sekä asianomaisia palveluita koskevaan lainsäädäntöön. Sosiaali- ja terveysministeriö pitää kannatettavana selvittää laajemmin sekä lainsäädännön että sosiaali- ja terveydenhuollon toimintatapojen keinoja potilaan ja asiakkaan itsemääräämisoikeuden vahvistamiseksi. Lainsäädännön ja muun ohjeistuksen yhtenäisyyden näkökulmasta asiaa tulee sosiaali- ja terveysministeriön näkemyksen mukaan arvioida kokonaisuutena.

Sosiaali- ja terveysministeriö toteaa, että terveydenhuoltolain 24 § käsittää jo nykyisellään velvollisuuden järjestää sairaanhoitopalvelut, joihin palliatiivinen hoito ja saattohoito sisältyvät. Sosiaali- ja terveysministeriö on toteuttanut viime vuonna valtionavustushaun palliatiivisen hoidon palvelujen tuottamista ja laadun parantamista koskevaan kolmivuotiseen ohjelmaan, jonka puitteissa alueellisiin palliatiivisen hoidon kehittämishankkeisiin on varattu noin 5,6 miljoonaa euroa. Kehittämishankkeissa edistetään elämän loppuvaiheen asiantuntijatyöryhmän suosituksia, jotka koskevat esimerkiksi kotisairaaloiminnan kehittämistä, palliatiivisten keskustien perustamista sairaanhoitopiireihin (vuodesta 2023 hyvinvointialueille) sekä asumispalvelujen ja kotihoidon

henkilökunnan palliativisen hoidon ja saattohoidon osaamisen kehittämistä. Sosiaali- ja terveysministeriö seuraa kehittämishankkeiden etenemistä ja arvioi mahdollisesti tarvittavia lisätoimenpiteitä.

Sosiaali- ja terveysministeriö on asettanut selvityshenkilön arvioimaan niin kutsutun saattohoitovapaan ajalta maksettavan etuuden tarvetta ja etuuden tarkempaa sisältöä. Selvityshenkilön tulee luovuttaa raporttinsa 30.11.2022 mennessä.

Helsingissä 31.10.2022

Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru